

Uchwała Nr 78
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 07 listopada 2024 r.

w sprawie zmian w rozdziale 7 Systemy zarządzania i systemy koordynacji, podrozdział 7.5 Warunkowość społeczna Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w rozdziale 7 Systemy zarządzania i systemy koordynacji, podrozdział 7.5 Warunkowość społeczna Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący

Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 78 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Dodanie regulacji dotyczących wdrożenia mechanizmu warunkowości społecznej (Rozdział 7 Systemy zarządzania i systemy koordynacji, podrozdział 7.5 Warunkowość społeczna, 7.5.1 Opis systemu kontroli w związku z warunkowością społeczną i 7.5.2 Opis systemu kar w związku z warunkowością społeczną).

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027

7.5.1 Opis systemu kontroli w związku z warunkowością społeczną

Mechanizmem warunkowości społecznej objęci zostaną rolnicy, którzy wnioskuje o przyznanie:

- 1) płatności bezpośrednich, w tym: podstawowego wsparcia dochodów, płatności redystrybucyjnej, płatności dla młodych rolników, płatności związanych z produkcją oraz płatności w ramach ekoschematów (w tym dobrostanowej),
- 2) płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, płatności ekologicznych lub premii z tytułu zalesień, zadrzewień lub systemów rolno-leśnych,
- 3) płatności ONW.

Kontrole na potrzeby warunkowości społecznej będzie wykonywała Państwowa Inspekcja Pracy (PIP), która zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a więc jest organem odpowiedzialnym za egzekwowanie prawodawstwa w dziedzinie polityki społecznej i zatrudnienia oraz mających zastosowanie norm pracy, o których mowa w przepisach rozporządzenia 2021/2116. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia wykorzystanie, na potrzeby warunkowości społecznej, istniejącego w PIP systemu typowania i kontroli, opartego o wiedzę i doświadczenie PIP oraz inspektorów kontrolujących niezgodności.

PIP będzie wykonywała typowanie podmiotów do kontroli na podstawie historii kontroli tych podmiotów, wpływających skarg oraz przyjętych priorytetów kontrolnych PIP na dany rok – głównie przy uwzględnieniu ostatnich zmian legislacyjnych, a także powstających problemów na rynku pracy, w tym wzrostu poziomu zagrożeń zawodowych i wypadkowych. Dodatkowo wykorzystane zostaną dane zebrane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „agencją płatniczą”. PIP oraz agencja płatnicza będą współdziałać na etapie typowania oraz kontroli.

W czasie kontroli inspektor PIP poczyni ustalenia, co do przestrzegania przez rolnika przepisów krajowych dot. prawa pracy oraz zasad BHP, w zakresie określonym w Załączniku

IV rozporządzenia 2021/2115 (w kształcie wdrożonym w państwie członkowskim). Jeżeli w wyniku kontroli wykonywanej przez PIP stwierdzone zostanie naruszenie przepisów (niezgodność), to rolnik otrzyma płatności naliczone przez agencję płatniczą w zmniejszonej wysokości (kara administracyjna).

7.5.2 Opis systemu kar w związku z warunkowością społeczną

Ustalenia dokonane przez organy kontrolne PIP odnośnie stwierdzonych niezgodności i nałożonych kar będą podstawą do naliczenia kar administracyjnych.

Opracowana zostanie matryca służąca skwantyfikowaniu stwierdzonych niezgodności (np. przez przypisanie odpowiedniej punktacji), z uwzględnieniem oceny i gradacji: dotkliwości, zasięgu, trwałości lub powtarzalności i umyślności danej niezgodności, w celu ustalenia wysokości zmniejszenia płatności. Tworząc matrycę kar, Polska oprze się o doświadczenie posiadane przez inspektorów pracy PIP. Matryca opracowana zostanie na poziomie aktu wykonawczego (rozporządzenia).

Na podstawie matrycy agencja płatnicza ustali również wysokości procentowego zmniejszenia kwoty płatności (kary administracyjne).

Polska decyduje, że nie nakłada się kary, jeżeli wynosi ona 100 EUR lub mniej w odniesieniu do danego rolnika na rok kalendarzowy; rolnika powiadamia się jednak o stwierdzeniu niezgodności i o obowiązku podjęcia działań naprawczych.

Zmniejszenie, co do zasady wynosi 3% całkowitej kwoty płatności. W przypadku poważnych naruszeń zmniejszenie jest wyższe niż 3%. W przypadku powtarzającej się niezgodności zmniejszenie wynosi 10%, zaś w przypadku celowej niezgodności (umyślność) - co najmniej 15%. W przypadkach umyślnego i drastycznego nieprzestrzegania przepisów możliwe będzie całkowite wyłączenie z płatności.

Kara administracyjna zostanie zwiększona w przypadku poważnej niezgodności.

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Zgodnie z przepisami art. 14 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r., państwa członkowskie wskażą w swoich planach strategicznych WPR zasadę, zgodnie z którą najpóźniej od dnia 1 stycznia 2025 r. nakłada się kary administracyjne na rolników i innych beneficjentów otrzymujących płatności bezpośrednie na podstawie rozdziału II lub roczne płatności na podstawie art. 70, 71 i 72, jeśli nie spełniają oni wymogów dotyczących obowiązujących warunków pracy i zatrudnienia lub obowiązków pracodawcy wynikających z aktów prawnych, o których mowa w załączniku IV. Zgodnie z przepisami art. 87 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116,

Państwa członkowskie ustanawiają system przewidujący stosowanie kar administracyjnych wobec beneficjentów, o których mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2021/2115, i którzy nie przestrzegają przepisów dotyczących mechanizmu warunkowości społecznej wymienionych w załączniku IV do tego rozporządzenia. W tym celu państwa członkowskie wykorzystują swoje mające zastosowanie systemy kontroli i egzekwowania prawodawstwa w dziedzinie polityki społecznej i zatrudnienia oraz mające zastosowanie normy pracy, w celu zapewnienia, aby beneficjenci pomocy, o której mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2021/2115, w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 lub w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013, spełniali obowiązki, o których mowa w załączniku IV do rozporządzenia (UE) 2021/2115.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Wdrożenie mechanizmu warunkowości społecznej do krajowego porządku prawnego poprzedzone zostanie zmianą w krajowym Planie Strategicznym. Zmiana ta nie podlega zatwierdzeniu przez Komisję (art. 118 ust. 5 akapit drugi w związku z art. 113 lit. c ppkt (ii) rozporządzenia 2021/2115).

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

30 października 2024 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Wdrożenie mechanizm warunkowości społecznej zapewni zgodność przepisów krajowych z przepisami UE.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Zaproponowane w uchwale zmiany nie mają wpływu na cele i wskaźniki określone w Planie Strategicznym.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Proponowana zmiana nie będzie miała wpływu na plan finansowy PS WPR.